

Дунаєва М. В.
старший викладач кафедри обліку підприємницької діяльності,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет ім. Вадима Гетьмана»

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ ЗАПАСІВ

Застосування комп'ютерної техніки вносить значні зміни до організації бухгалтерського обліку, причому, з допоміжного засобу обчислювальна техніка перетворюється на визначний фактор організації обліку. Програмний продукт з обліку руху запасів на складах встановлений на комп'ютерах на складах, а також у бухгалтерії і відділі матеріально-технічного постачання. Обмін інформацією здійснюється через мережеві системи підприємства. Це надає переваги працівникам, що ведуть управлінський облік, оперативно відслідковувати залишки запасів на складах та визначати дефіцит необхідних для виробництва матеріалів. І С:Бухгалтерія 8.2 - універсальна програма масового призначення для автоматизації бухгалтерського і податкового обліку, що включає підготовку обов'язкової (регламентованої) звітності. Для обліку запасів у типовій конфігурації, відповідно до інструкції №291 призначений 2-й клас рахунків, що містить рахунки для відбиття оборотних матеріальних активів підприємства, що перебувають на різних стадіях операційного циклу.

Напрямки вдосконалення комп'ютеризації полягають у підвищенні результатів фінансово-господарської діяльності підприємства на базі оперативного отримання якісної, своєчасної інформації, яка є основою для прийняття управлінських рішень. Більш ефективно повинні використовуватися вбудовані бухгалтерські знання (в програму вбудовуються правила формування тих чи інших проводок господарських операцій, тобто форма бухгалтерського обліку наповнюється специфічними бухгалтерськими знаннями), паралельне ведення обліку за декількома стандартами (на базі одних і тих же одноразово введених даних можна отримувати декілька систем оцінок та показників, що розраховуються за різними методиками) тощо. Це дозволить зменшити витрати на оплату праці за дану роботу, та уникнути механічних помилок, які можуть виникнути при діяльності «вручну».

Комп'ютеризації на базовому підприємстві не вистачає «комплексності». Технологічний процес обробки даних є дещо розтягнутим в часі, йому бракує чіткої послідовності. Варто виділити наступні три стани в обліку, яких необхідно притримуватися:

- збір та реєстрація первинних даних для обробки на комп'ютері;
- формування масивів облікових даних на електронних носіях: журналу господарських операцій, структури синтетичних та аналітичних рахунків, довідників аналітичних об'єктів, постійної інформації. Одночасно здійснюється контроль за процесом обробки інформації, записаної в облікових даних;
- отримання результатів за звітний період на запит користувача або у вигляді реєстрів синтетичного обліку, аналітичних таблиць, довідок з бухгалтерських

рахунків, або шляхом відображення на екрані дисплею потрібної інформації.

Автоматизація обліку ставить нові вимоги до первинної інформації. Різноманітність форм подання такої інформації, що надходить до бухгалтерії, дозволяє вести зведений облік безпосередньо на підставі первинних документів без попереднього їх накопичення та узагальнення. Наступні технології документування здатні значно скоротити обсяги роботи, таким чином пришвидшивши її:

1) використання комп'ютерів при накопиченні та первинній обробці облікових даних безпосередньо на робочих місцях працівників (в цехах, на складах, в бухгалтерії);

2) обробка даних документування за принципом об'єднання процесів складання первинного документа та введення його до комп'ютерної бази даних;

3) автоматична реєстрація первинної інформації за допомогою таких засобів, як сканери штрихових кодів (для обліку товарно-виробничих запасів), касові апарати, ваги, лічильники, вимірювальна тара тощо;

4) складання, оформлення та зберігання первинних документів при комп'ютеризованому документуванні має ряд відмінностей від паперової обробки даних. Реєстрація проводиться шляхом заповнення реєстраційної картки на екрані комп'ютера і перенесення реєстраційного номеру на сам документ в штамп з позначкою про отримання документа;

5) подвійний запис при комп'ютеризації обліку зберігається, навіть якщо операції фіксуються один раз за допомогою відповідного коду. Принцип подвійності тепер реалізується на іншій підставі - шляхом кодування всіх облікових операцій і розробки відповідних алгоритмів для отримання облікових показників різних ступенів та рівнів;

6) комп'ютеризація вносить позитивні зміни і до інших елементів методу бухгалтерського обліку. Наприклад, із застосуванням штрихових кодів, проведення інвентаризації, не змінюючи своєї економічної сутності, значно прискорюється, а способи її проведення докорінно змінюються;

7) в умовах автоматизації розрахунків і групування нормативів існує можливість для переходу від складання нормативних калькуляцій на перше число місяця, кварталу, року до розробки їх на будь-яку дату поточного місяця.

Комп'ютеризація суттєво змінює процес організації роботи облікового апарату. Єдиним способом ефективно організації діяльності підприємства в сучасних умовах є закладення правил побудови організаційної структури в комп'ютерну систему організаційного управління, адже під час швидкого розвитку підприємства внутрішні документи підприємства доводиться часто змінювати, а висока плінність персоналу може звести нанівець всю роботу.

Таким чином, комп'ютеризація управління підприємством є головним фактором, що визначає організацію роботи підприємства та бухгалтерії. Використання обчислювальної техніки призводить до якісно нових тенденцій в питанні побудови структури облікового апарату.

Фактично - це дозволяє здійснити перехід до концепції активної організації виробництва, праці, та управління в бухгалтерії, при якій організоване ціле є продуктом свідомої цілеспрямованої роботи бухгалтера.